

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **R. O.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 7. 2017, čj. MSK 18962/2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 7. 2018, čj. 20 A 27/2017-35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Magistrát města Ostravy shledal žalobce v rozhodnutí ze dne 22. 12. 2016 vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu), a uložil mu pokutu ve výši 2 500 Kč. Žalobce se přestupku dopustil tím, že jako řidič motorového vozidla překročil dne 26. 7. 2016 nejvyšší povolenou rychlost v místě nejméně o 21 km/h. Hlídka Městské policie Ostrava naměřila žalobci silničním rychloměrem v Ostravě na ulici Krásnopolské u domu č. 147/72 ve směru na Ostravu-Porubu rychlost jízdy 61 km/h po odečtení odchyly. Nejvyšší dovolená rychlost však byla v tomto místě stanovena na 40 km/h. Žalobce podal proti rozhodnutí magistrátu blanketní odvolání, které žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 10. 7. 2017.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou krajský soud zamítl.

II. Kasační stížnost

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Podle stěžovatele nebylo postaveno najisto, že strážníci městské policie měřili rychlost v oblasti, která je označena dopravními značkami s nejvyšší dovolenou rychlostí 40 km/h. Stěžovatel

nesouhlasí s krajským soudem, že fotografie dopravní značky pořízená jedním strážníkem a tvrzení druhého strážníka dostatečně prokázaly platnost dopravního značení v měřeném místě. Krajský soud nevypořádal rozpor ve svědeckých výpovědích strážníků spočívající v tom, že jeden ze strážníků netvrdil nic o omezení nejvyšší dovolené rychlosti. Naopak tvrzení druhého ze strážníků, že v daném místě platila dopravní značka IZ 8a, je právním závěrem, nikoli tvrzením o tom, co svědek vnímal svými smysly. Magistrát převzal nesprávný právní názor strážníka, aniž jej sám přezkoumal. Krajský soud se nevypořádal s námitkou, že umístění dopravní značky bylo nutné doložit opatřením obecné povahy, kterým byla značka umístěna. Rozsudek krajského soudu je proto podle stěžovatele v této části nepřezkoumatelný.

[4] Stěžovatel zpochybňuje správnost provedeného měření. Strážník měl rychlost v nenulovém úhlu v rozporu s návodem k obsluze rychloměru a certifikátem Českého metrologického institutu (dále jen „ČMI“) o schválení daného typu rychloměru. Krajský soud ani správní orgány se se stěžovatelovou argumentací přesvědčivě nevypořádaly. Rozsudek NSS, čj. 3 As 82/2012-27, na který krajský soud odkazuje, se týká jiného typu rychloměru, navíc byl již částečně překonán dalším rozsudkem NSS ze dne 19. 6. 2015, č. j. 2 As 202/2014-50.

[5] Nebylo vyvráceno stěžovatelovo tvrzení, že na rychloměru nebyla žádná úřední značka. Tvrzení strážníka, že rychloměr nepochybně měl všechny úřední značky, je lživé, neboť strážník ani nevěděl, kolik jich na rychloměru má být.

[6] Stěžovatel nesouhlasí se způsobem, jakým se krajský soud vypořádal s žalobní námitkou, podle které správní orgán ve výroku rozhodnutí vymezil možnosti platby pokuty úžeji, než stanoví § 163 odst. 3 daňového řádu. Podle stěžovatele neexistuje „informativní část výroku“, jak tvrdí krajský soud. Ačkoli údaj o formě platby není povinnou náležitostí výroku, zavazuje adresáta, je-li uveden ve výroku. Stěžovatel odmítá tvrzení krajského soudu, že proti případnému nesprávnému postupu správce daně je třeba brojit jinak.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Kasační stížnost není důvodná.

K nejvyšší dovolené rychlosti v místě přestupku:

[8] NSS se nejprve zabýval námitkou, podle níž nebylo postaveno najisto, že v místě přestupku byla stanovena nejvyšší dovolená rychlost 40 km/h. NSS se shoduje s krajským soudem v tom, že o úpravě nejvyšší dovolené rychlosti není důvod pochybovat.

[9] Ve správním spisu jsou založeny tři fotografie dopravních značek IZ 8a („značka s dopravním omezením“) s vyobrazením značky B 20a („nejvyšší dovolená rychlost“) s číslicí „40“, které byly pořízeny v den spáchání přestupku na cestách, kterými se stěžovatel mohl dostat k měřenému místu ve svém směru. Ing. R. K., strážník městské policie, který prováděl měření stěžovatelova vozidla, vypověděl, že v úseku platí zóna s dopravním omezením na 40 km/h. Před každým měřením zadá strážník do rychloměru mimo jiné název ulice, ze které vyplývá nejvyšší dovolená rychlost v místě (automaticky se načte). Značky jsou na začátku obce a na každém vjezdu, což je zdokumentováno a také vždy kontrolováno. Na dotaz správního orgánu, jak by postupoval, pokud by na místě byla pozměněna nejvyšší dovolená rychlost přechodnou úpravou, Ing. K. vypověděl, že za takové situace by na úseku vůbec neměřil. Druhý svědek, strážník městské policie R. M., který po spáchání přestupku jednal s řidičem, popsal obvyklý průběh měření tak, že než se postaví na místo, strážníci zkontrolují všechna dopravní značení, jestli jsou

viditelná a platná. Obou výsledků se účastnil stěžovatelův zmocněnec, avšak k nejvyšší stanovené rychlosti v místě přestupku nepoložil žádné dotazy.

[10] NSS neshledává rozpor ve svědeckých výpovědích strážníků. Oba nejprve popsali okolnosti spáchání přestupku ze svého pohledu. Správní orgán ani stěžovatelův zmocněnec druhému strážníkovi nepoložili žádné dotazy, nelze proto svědkovi vyčítat, že výslovně nezminil konkrétní výši omezení rychlosti v měřeném místě. Strážníci si ve svých výpovědích nijak neprotiřečí, pouze oba přirozeně nesdělili naprosto totožné skutečnosti. To by ani nebylo možné, nebyli totiž na tytéž věci tázáni. Výpovědi jsou konzistentní a NSS nemá důvod pochybovat o jejich důvěryhodnosti, navíc odpovídají dalšímu obsahu spisu.

[11] Podle stěžovatele je tvrzení svědka, že v daném místě platila dopravní značka IZ 8a, právním závěrem, proto není výpověď strážníka v této části použitelná. NSS považuje tuto stěžovatelovu argumentaci za formalistickou, neboť za „právním“ závěrem svědka se neskrývá žádná složitá úvaha. Zejména však svědek uvedl, na základě jakých skutečností k tomuto závěru dospěl: „značky jsou na začátku obce a na každém vjezdu, což je jak zdokumentováno, tak vždy předem kontrolováno“. Těto výpovědi odpovídají i fotografie založené ve správním spisu.

[12] Proti těmto zjištěním stěžovatel ještě ve správním řízení staví svůj právní závěr, že v místě měření byla nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h, který však ničím dokládá. NSS uzavírá, že správní orgány i krajský soud přesvědčivě doložily, že v místě přestupku byla stanovena nejvyšší dovolená rychlost 40 km/h, a stěžovatel neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by tento závěr jakkoli důvodně zpochybnily. NSS proto stěžovatelově námitce nepřisvědčil.

[13] NSS též neshledal rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným. Ačkoli krajský soud výslovně nereaguje na stěžovatelův názor vyslovený v žalobě, podle nějž „*ke prokázání údajně porušeného dopravního značení mělo být doloženo příslušné opatření obecné povahy*“, z rozsudku lze jednoznačně seznat, že mu krajský soud nepřisvědčil, neboť považoval nejvyšší dovolenou rychlost v místě za řádně zjištěnou. Rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2008, čj. 2 As 48/2008-58, na který stěžovatel v této souvislosti odkazuje v žalobě, se týkal zcela jiné situace: šlo o spor, zda je pozemek chodníkem. Na rozdíl od nyní řešené věci však o povaze pozemku existovaly důvodné pochybnosti. Závěry ve věci 2 As 48/2008 na tuto věc nijak nedopadají. Požadavek na přezkoumatelnost rozsudku nelze chápat jako povinnost krajského soudu výslovně se vypořádat se všemi odkazy i na nesouvisející judikaturu, které žalobce učiní.

Ke správnosti provedeného měření:

[14] Stěžovatel namítá, že ve správním řízení zpochybnil správnost provedeného měření odkazem na návod k obsluze rychloměru a certifikát ČMI o schválení použitého typu rychloměru, správní orgány ani krajský soud se však s jeho argumenty dostatečně nevypořádaly. Stěžovatel tvrdí, že podle uvedených dokumentů musí být měřeno v úhlu 0°, což v případě jeho vozidla zjevně nebylo, jak je patrné z fotografie ve správním spisu.

[15] Správní spis obsahuje potvrzení o tom, že strážník Ing. K. absolvoval školení operátora laserového měřiče rychlosti ProLASER III včetně dokumentačního zařízení PL-DOK II. Náplní školení bylo i „měření rychlosti laserovým měřičem, volba stanoviště a metodika měření“. Podle potvrzení „strážník laserový měřič v potřebném rozsahu ovládá“. Podle ověřovacího listu ČMI rychloměru použitého k měření rychlosti stěžovatelova vozidla ze dne 18. 9. 2015 byl rychloměr jako stanovené měřidlo ověřen a „lze jej používat v souladu s právní úpravou metrologie pro měření rychlosti silničních vozidel při kontrole dodržování maximální povolené rychlosti“. Stěžovatel netvrdí užití rychloměru v rozporu se zmíněnou právní úpravou.

[16] Dále strážník Ing. K. k dotazu stěžovatelova zmocněnce při výsledku vypověděl, že technik firmy Lavet (výrobce použitého laserového rychloměru ProLASER III/PL-DOK II) sdělil školeným strážníkům, že úhel svíraný mezi osou jízdy měřeného vozidla a osou rychloměru nemá při měření žádný vliv, lze měřit do kopce a z kopce. Pokud je záměrný kříž na vozidle, je vozidlo změřeno správně. Magistrát na tuto námitku vznesenou již ve správním řízení v rozhodnutí o přestupku nijak výslovně nereagoval, pouze s odkazem na rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2016, čj. 1 As 101/2016-77, uvedl, že správní spis obsahuje všechny dokumenty nutné k prokázání viny z přestupku. Žalovaný k námitce nedodržení nulového úhlu ve vyjádření k žalobě uvedl, že z logiky věci je zřejmé, že laserový paprsek rychloměru vždy svírá určitý úhel s osou jízdy měřeného vozidla, jinak by osoba provádějící měření musela stát s rychloměrem přímo ve vozovce uprostřed jízdního pruhu. Platí však, že s rostoucí kolmou vzdáleností rychloměru od osy jízdy měřeného vozidla se naměřená rychlost snižuje oproti rychlosti skutečné (tzv. kosinový efekt), vyšší úhel měření tedy vede k výsledku příznivějšímu pro řidiče.

[17] Krajský soud k této stěžovatelově námitce poukázal na judikaturu NSS: pokud podle ní byla rychlost vozidla rychloměrem zaznamenána, musela být metoda měření v souladu s manuálem k obsluze (přiměřeně rozsudky NSS ze dne 16. 1. 2013, čj. 3 As 82/2012-27, a ze dne 4. 12. 2013, čj. 1 As 83/2013-60). Konstatoval, že závěry rozsudku NSS ve věci 3 As 82/2012 lze užít i na nyní posuzovanou věc, neboť rychlost stěžovatelova vozidla byla měřena technologicky obdobným systémem. Stěžovatelovy námitky vyhodnotil jako účelové a zdůraznil, že měření prováděl strážník městské policie, který absolvoval potřebné školení, ověřeným měřicím přístrojem. Krajský soud rovněž upozornil na skutečnost, že nulového úhlu by prakticky nebylo možné dosáhnout.

[18] NSS stěžovatelově námitce nepřisvědčil. NSS připouští, že závěr krajského soudu, podle něž je technologický systém rychloměru v nyní posuzované věci obdobný jako ve věci 3 As 82/2012 (v tom smyslu, že rychlost měření by nebyla zaznamenána, nebylo-li by měření provedeno v souladu s manuálem), nemá oporu ve spisech. Není jasné, jak k němu krajský soud dospěl. NSS však považuje za podstatné následující skutečnosti. Požadavek na nulový úhel měření v horizontálním i vertikálním smyslu je v reálných podmínkách neuskutečnitelný. Strážník provádějící měření by musel stát uprostřed vozovky, a ještě k tomu manipulovat s rychloměrem vertikálně podle výšky měřeného vozidla. Z fotky stěžovatelova vozidla ve správním spisu se jeví, že úhel mezi dráhou vozidla a dráhou měření není nijak velký, vzdálenost vozidla od rychloměru byla asi 100 m, případná odchylka naměřené rychlosti od skutečné rychlosti by proto byla minimální. S ohledem na kosinový efekt, který jistě dopadá i na rychloměr použitý v nyní řešené věci, navíc platí, že při měření ve větším odklonu od dráhy vozidla by se rychlost jevila jako pomalejší, tedy pro stěžovatele výhodněji (při devadesátistupňovém úhlu by byla naměřena nulová rychlost; srov. též rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2018, čj. 33 A 102/2016-66).

[19] Stěžovatel nepřipadně odkazuje na rozsudek NSS ze dne 19. 6. 2015, čj. 2 As 202/2014-50. Ten se týkal možné chyby v měření laserovým rychloměrem způsobené zasažením překážky mezi stanovištěm rychloměru a měřeným vozidlem. Není pravda, že by v nyní posuzované věci existovaly konkrétní důvody vyvolávající rozumnou pochybnost o bezvadnosti měření, jak tvrdí stěžovatel. V nyní posuzované věci žádná překážka mezi rychloměrem a vozidlem nebyla, NSS nespatřuje ani jiné důvody schopné vyvolat pochybnost o správnosti měření. Stěžovatel pouze tvrdil, že z návodu k obsluze rychloměru a certifikátu ČMI o schválení použitého typu rychloměru plyne požadavek měřit rychlost v nulovém úhlu, a navrhoval tyto dokumenty jako důkazy. V řízení před správními orgány

ani před krajským soudem tyto dokumenty nepředložil; zejména však okolnosti nyní posuzovaného případu nesvědčí o tom, že by měření bylo provedeno jakkoli nesprávně, respektive že by případná minimální odchylka měření vzniklá v důsledku nenulového úhlu byla ke stěžovatelově újmě.

[20] NSS ve shodě s krajským soudem hodnotí jako spekulativní námitku vzniku tzv. slip efektu, tedy možného posunu měřicího bodu způsobujícího změření vyšší než skutečné rychlosti. Stěžovatel staví svou žalobní námitku na nesprávné skutečnosti, tedy na tom, že měření nebylo provedeno na stativu (ačkoli podle výpovědi strážníků byl rychloměr postaven na trojnožce). Nic nenasvědčuje tomu, že by záměrný kříž sklouzl z vozidla, a zejména že by to mělo vliv na výsledek měření (snížený o stanovenou odchylku 3 km/h).

[21] NSS shrnuje, že správní orgány nezatížily své řízení vadou, která by měla za následek zásah do stěžovatelových práv, když neprovedly navrhovaný důkaz návodem k obsluze rychloměru a certifikátem ČMI o schválení rychloměru.

K úředním značkám na rychloměru:

[22] NSS nepřisvědčil ani stěžovatelově námitce, podle které správní orgány ani krajský soud nevyvrátily pochybnosti o tom, že se na rychloměru nenacházely úřední značky, v důsledku čehož zaniklo ověření rychloměru.

[23] Podle ověřovacího listu ČMI rychloměru použitého k měření rychlosti stěžovatelova vozidla ze dne 18. 9. 2015 skočila platnost ověření dne 17. 9. 2016. Nic nenasvědčuje tomu, že by se úřední značky v době spáchání přestupku (dne 26. 7. 2016) na rychloměru nevyskytovaly. Strážník Ing. K. při výslechu dne 14. 11. 2016 k dotazu stěžovatelova zmocněnce vypověděl, že před měřením kontroloval úřední značky. Dále sdělil, že z paměti neví, kolik těchto značek na rychloměru je, nacházejí se všude na členitém přístroji, i přes šrouby. Sdělil, že pokud si chtěl stěžovatel značky zkontrolovat, mohl (řidiči to tak ostatně běžně činí). Stěžovatelův zmocněnec naproti tomu ve vyjádřeních ze dne 27. 9. 2016 a ze dne 30. 11. 2016 tvrdil, že stěžovatel na místě požádal strážníky, aby mu ukázali ověřovací značky rychloměru, oni mu však odmítli ověřovací značky ukázat, protože prý takovou povinnost nemají. Za účelem prokázání svých tvrzení stěžovatel požadoval provést ohledání rychloměru, jehož ověření však již v té době zaniklo. Přítomnost značek tedy nejspíš nebylo možné ověřit jinak než výpověďmi dvou strážníků, podle nichž stěžovatel o prohlídce rychloměru nežádal. První ze strážníků výslovně uvedl, že stěžovatel své možnosti nevyužil a strážníky nepožádal, druhý ze strážníků to ve svém popisu události nezmínil a při výslechu nebyl dále dotazován. Ani v úředních záznamech není uvedeno, že by si stěžovatel chtěl prohlédnout rychloměr či se strážníků dotazoval na přítomnost úředních značek na něm.

[24] NSS v kontextu věci shledává výpovědi obou strážníků věrohodnými a má za to, že v kombinaci s ověřovacím listem rychloměru svědčí tyto výpovědi pro závěr, že neexistují důvodné pochybnosti o platnosti ověření rychloměru. Stěžovatelem citovaný rozsudek NSS ze dne 1. 2. 2017, čj. 2 As 102/2016-50, na tuto věc nepřiléhá, nyní naopak strážníci souladně popsali průběh měření a svou interakci s řidičem. Ze skutečnosti, že Ing. K. přesně nesdělil počet a umístění značek, nelze usuzovat na to, že lže. Naopak stěžovatelovo tvrzení se jeví být nevěrohodné. Nutno podotknout, že účelovost tohoto typu námitky již NSS opakovaně v minulosti konstatoval (rozsudky ze dne 26. 7. 2017, čj. 2 As 323/2016-45, body 20 až 22, ze dne 20. 12. 2017, čj. 6 As 297/2017-34, bod 15, či ze dne 15. 8. 2019, čj. 10 As 36/2019-33, bod 32).

Ke způsobům platby pokuty:

[25] Poslední stěžovatelovou námitkou je, že mu magistrát vymezil způsoby platby pokuty úžeji, než stanoví § 163 odst. 3 daňového řádu.

[26] Ani této stěžovatelově námitce NSS nepřisvědčil. Výrok rozhodnutí obsahuje následující formulaci: „*Splatnost sankce pokuty a nákladů řízení v celkové částce 3 500 Kč je stanovena do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, číslo účtu 20036-1649297309/0800, variabilní symbol 6060165767*“. Krajský soud správně uvedl, že výrok pouze informuje o čísle účtu a variabilním symbolu případné platby na účet, nestanovuje však závazně jediný způsob platby a nevylučuje tím jiné způsoby platby. Tomu ostatně odpovídá i odůvodnění rozhodnutí magistrátu, ve kterém je uvedeno, že „*sankci pokuty a náklady řízení lze uhradit přiloženou poštovní poukázkou, převodem z účtu nebo na pokladně Magistrátu města Ostravy*“. Jakékoli další úvahy o „informativní části výroku“ a nemožnosti obrany v daňovém řízení považuje NSS za nadbytečné a míjející se s podstatou věci, tedy s tím, že stěžovatel nebyl nijak omezen na způsobech platby.

IV. Závěr a náklady řízení

[27] Stěžovatelovy námitky nebyly důvodné, NSS proto zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[28] Stěžovatel neměl v tomto soudním řízení ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalovanému nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. června 2020

Zdeněk Kühn
předseda senátu